

vist, men Kurserne ere lave, det bliver en dyr Maade at skaffe sig Penge paa, og dernæst anførte han, da jeg sagde, at jeg fandt, Kreditforeningsobligationer passende kunde afgives som Depositum for Laanet — jeg skal senere komme ind derpaa —, at han, dersom der kom et saadant Run, netop maatte have Kreditforeningsobligationerne at falde tilbage paa.

Nu er der blevet sagt: Hvorfor krævede Du Sikkerhed for det Laan? Det gjorde jeg af den Grund, at jeg fandt, at medens Bankerne, som vi sætte vore Penge i, yde Sikkerhed gennem deres store Aktiekapital, maatte Sparekassen, da den ikke havde nogen Aktiekapital til at tage saadanne store Laan paa, og da jeg ikke vilde have, at Sparekassen skulde have en særlig Begunstigelse, stille særlig Sikkerhed. Det skulde være et kortvarigt, 4 Maaneders Laan til sædvanlig Rente paa den Tid, nemlig $4\frac{1}{2}$ pCt.

Ja, mine Herrer, nu finder man det saa galt med det Laan, men maa jeg nu spørge Dem, hvis De et Øjeblik kunne foretage det Tankeeksperiment — det kunne De forhaabentlig — at tænke, at der intet var i Vejen med Sparekassen og intet i Vejen med Justitsministeren. Hvilke Bebrejdelser tro De saa, der vilde være blevet rettet mod en Finansminister, hvis han havde nægtet en af Landets ældste Samenslutninger et Laan i en vanskelig Termin? Jeg tror ikke, at nogen Finansminister kunde have staaet for den Bebrejdelse, at han, efter at vi havde hjulpet Bankerne herinde — vel at mærke —, og efter at det havde vist sig, at Pengeforholdene vare knappe og daarlige, uden videre havde nægtet et Laan til Bøndernes ældste Pengeinstitut, naar de ydede fuld Sikkerhed derfor. Bag efter ere vi alle saa kloge, det vide vi, men saadan er altsaa Forholdet.

Jeg fandt det ogsaa selvfølgeligt og rimeligt, da Alberti ytrede, at det var rart for Sparekassen, om der ikke blev talt om det, og at det ikke kom ud, at den havde optaget et Laan, netop for at undgaa det Run, som ellers kunde komme, og jeg sagde til vedkommende Departementschef, at jeg mente, man burde tage Hensyn til dette Ønske. Jeg fandt det saa rimeligt, at jeg ikke en Gang underrettede mine Kolleger derom, men mente, at det var en ganske selvfølgelig Sag.

Ja, saa har der jo været fremført andre Ting, men da de ikke have været strejfede her i Salen, skal jeg ikke opholde mig videre derved. Der er f. Eks. sagt,

at Alberti vilde være Finansminister, at han henvendte sig til mig, da Vilhelm Lassen var død, og vilde overtage Posten som Finansminister, men at jeg sagde Nej. Der er ikke et sandt Ord i det hele — selvfølgelig. At jeg overtog Posten som Finansminister, havde sin Grund i, at jeg mente, jeg var den, der bedst kendte de Forhandlinger, der fandt Sted om de forskellige Love, da jeg netop havde talt med afdøde Finansminister Lassen derom Gang efter Gang og Dag efter Dag.

Saa er der blevet sagt, at han ønskede at blive Bestyrer af umyndiges Midler, at han vilde være Overformynder. Han har ikke sagt et Ord derom til mig, der er ikke et sandt Ord i den Historie. — Saaledes kunde jeg nævne flere af de Historier, der ere komne frem, men det er formentlig ingen Nytte til.

Jeg skal nu udtale mig noget om det Forslag til Beslutning, som ligger for her. Beslutningen udtrykker Sorg over den Ulykke, der har truffet Folket. Ja, det er jo rimeligt, det kunne vi forhaabentlig alle enes om at udtale. Jeg tænker ikke saa meget paa Tabene, skønt de ere alvorlige og ramme mange Steder, hvor vi ikke se det, men de ramme ogsaa mange Steder, hvor Tilvejebringelsen af de nu tabte Penge i Virkeligheden repræsenterer mange personlige Savn, og hvor mange Forhaabninger nu gaa i Stykker. Men jeg skal ikke tale længe derom, for mig er det aller værste det, at vi udadtil ved denne Ulykke ere komne til at staa saa daarligt, som vi ere. Vi ere jo et lille Folk, det ved enhver, og vi vide, at vi i Forvejen ikke havde meget at glimre med i vore Naboers Omdømme, men hidtil have vi regnet os for at være et honnet Folk og ment, at netop denne Omstændighed gjorde, at vi havde en smuk Plads mellem Nationerne. Der er noget nedtrykkende i — ja, jeg skal ikke sige mere derom —, at vi nu føle hos os selv, at vi i alt Fald ikke kunne paaberaabe os det. Jeg kan ikke tale mere om det i Øjeblikket.

Dernæst er der noget nedtrykkende i, at vi faa ligesom vort Arbejde forstyrret. Det kan jo ikke nægtes, jeg tror, ingen vil nægte det, som vil udtale en objektiv og ærlig Dom, at i de sidste syv Aar er der udført et stort Rigsdagsarbejde her i Landet. Det er en lang Række af Love, som er ført igennem. Jeg skal ikke opholde mig ved Tallet, for det siger jo ikke saa meget, men det er mange og store Samfundsspørgsmaal, som vi have arbejdet paa i disse Aar. Jeg ved godt,